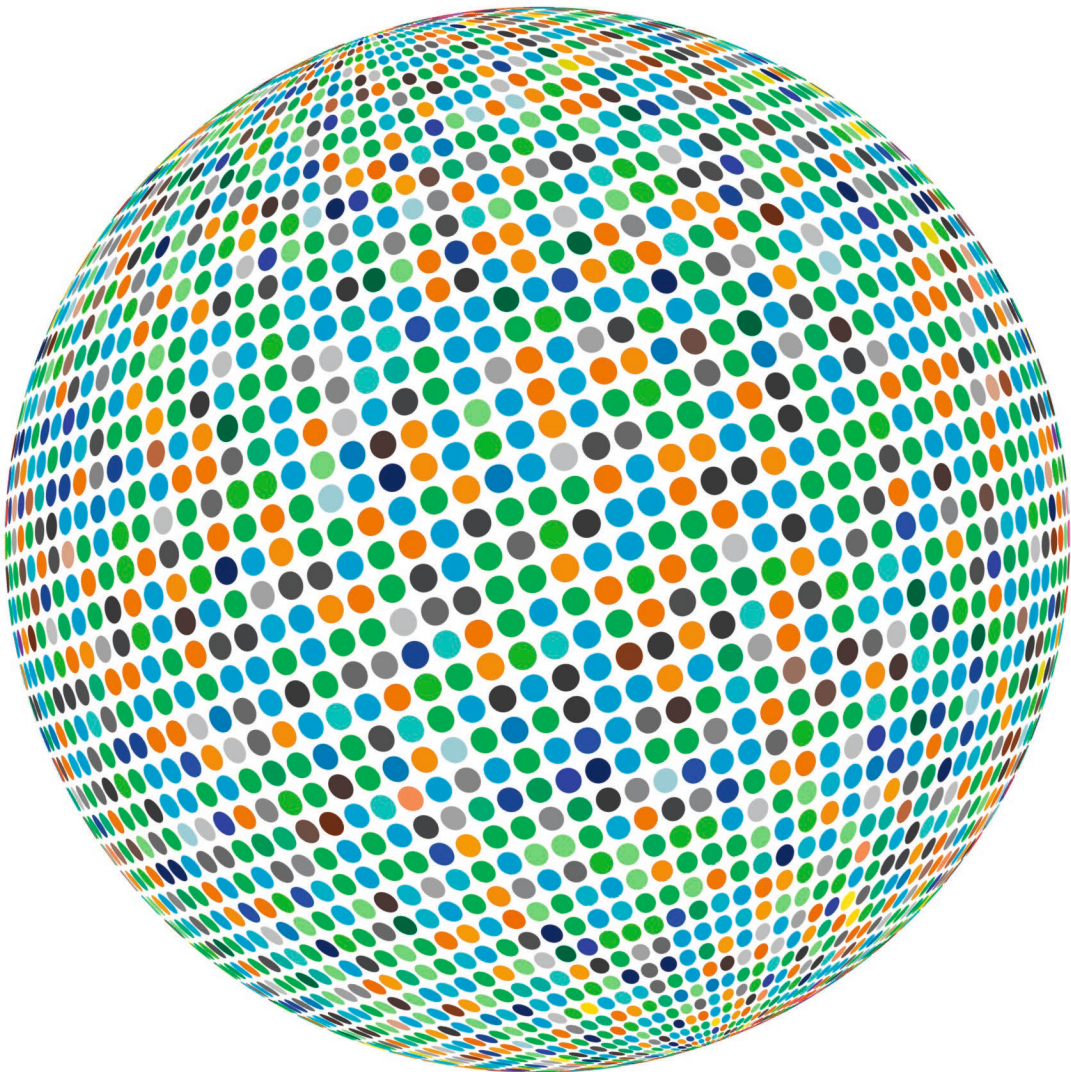

Q1-Q3

OSAVUOSIKATSAUS

TAMMI-SYYSKUU 2019

OSAVUOSIKATSAUS TAMMI-SYYSKUU 2019

Tilaukset ja palvelujen myynti kasvoivat vahvasti, kannattavuus parani merkittävästi

”Rikastus- ja metallinjalostusteknologioiden markkinailmapiiri jatkui katsauskaudella suotuisana. Tilaukset kasvoivat raportointikaudella 26 % ja kolmannella vuosineljänneksellä 69 % vuoden takaisesta. Toisen ja kolmannen vuosineljänneksen tilaukset kirjattiin kaksi suurta uusinwestointitilausta rikastamo- ja metallinjalostuslaitoksista. Investoinnit olemassa oleviin laitoksiin pysyivät edellisvuoden tasolla. Palveluliiketoiminta kehittyi edelleen hyvin; tilaukset kasvoivat 15 % vuoden takaisesta ja 20 % kolmannella vuosineljänneksellä.

Liikevaihto laski raportointikaudella hieman vertailukaudesta. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto pysyi vertailukauden tasolla, mikä johtui lähinnä vuoden 2018 jälkipuoliskon matalasta tilauksesta. Työmme palvelutarjontamme edelleen kehittämiseksi tuotti ilahduttavaa tulosta; palveluiden liikevaihto kasvoi raportointikaudella 27 % ja kolmannella vuosineljänneksellä 26 %. Palveluiden suurempi osuus, myynnin jakauma ja hyvin sujuneet projektit paransivat merkittävästi niin absoluuttista kuin suhteellistakin kannattavuuttamme vertailukaudesta. Metals, Energy & Water -segmentin kannattavuus parani hyvin sujuneiden projektitoimitusten ansiosta, mutta se ei vielä ole tyydyttävällä tasolla. Kaikki strategiset kehityshankkeemme (must-win battle) edistyivät suunnitellusti ja paransivat toimintamme laatua ja kilpailukykyämme.

Tuotekehityksemme tuotti jälleen uusia ratkaisuja asiakastarpeisiin. Laajensimme esimerkiksi jauhinmyllyjen valikoimaamme ja esittelimme uuden myllysarjan sekä jauhinmyllyjen uuden polymeerilaakerijärjestelmän. Molempien tuotteiden johtavana ajatuksena on parantaa laitteiden käyttövarmuutta haastavissakin jauhatustoiminnoissa sekä lyhentää toimitusaikoja ja alentaa valmistuskustannuksia.

Ilmeniittisulattoon liittyvät neuvottelut ovat käynnissä asiakkaan kanssa, ja olemme edelleen luottavaisia sen suhteen, että projektiin vuoden 2018 viimeiselle neljännekselle tehty 110 miljoonan euron varaus on riittävä.

Outotec ja Metso Mineralsin 4.7.2019 julkistama suunnitelma yhdistymisestä etenee. Saimme Fivan hyväksynnän yhdistymisesitteelle ja luottoluokitukset yhdistyneelle yhtiölle. Kilpailuoikeudelliset toimenpiteet ja yhdistymissuunnittelu ovat käynnissä. Yhdistyminen on tarkoitus toteuttaa vuoden 2020 toisen neljänneksen aikana.

Odotamme kaivos- ja metalliteollisuuden markkinanäkymien pysyvän myönteisinä ja vahvistamme 2019 tulosohejoksemme”, sanoo Outotecin toimitusjohtaja **Markku Teräs**.

Tiivistelmä tunnusluvuista

Milj. EUR	Q3 2019	Q3 2018	% ¹	% ²	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	% ¹	% ²	Q1-Q4 2018
Tilaukertymä	457,5	271,5	69	68	1 203,2	952,4	26	26	1 251,3
Palveluliiketoiminnan tilaukertymä	141,5	118,1	20	18	464,5	403,2	15	16	532,5
Tilaukanta kauden lopussa	1 231,9	1 007,2	22	-	1 231,9	1 007,2	22	-	946,6
Liikevaihto	322,3	320,2	1	-0	903,7	938,5	-4	-4	1 276,5
Palveluliiketoiminnan liikevaihto	153,1	121,2	26	26	422,1	333,4	27	27	496,6
Bruttokate, %	27,1	23,0			26,6	22,5			15,4
Oikaistu EBITA ³	28,2	23,7			67,8	48,8			-23,9
Oikaistu EBITA ³ , %	8,8	7,4			7,5	5,2			-1,9
Oikaistu liiketulos (aEBIT) ⁴	23,2	18,5			52,4	33,1			-46,2
Oikaistu liiketulos (aEBIT) ⁴ , %	7,2	5,8			5,8	3,5			-3,6
Liiketulos	23,7	16,0			47,8	18,4			-66,1
Liiketulos, %	7,4	5,0			5,3	2,0			-5,2
Liiketoiminnan nettorahavirta	28,0	43,8			58,3	88,0			70,4
Osakekohtainen tulos, EUR	0,07	0,04			0,12	0,00			-0,42

¹ Muutos, %

² Muutos vertailukelpoisin valuuttakurssein, %

³ Ilman poistoja aineettomista hyödykkeistä sekä ilman oikaisueriä, jotka koostuvat uudelleenjärjestelykuluista ja kapasiteetin sopeuttamiskuluista, sulautumisiin ja yrityshankintoihin liittyvistä kuluista, immateriaalioikeuksiin liittyneiden oikeudenkäyntien ratkaisusta, toimintojen luovutusvoitoista ja -tappioista ja liikearvon arvonalentumisista. Outotec on lisännyt oikaistun liiketuloksen (EBITA) konsernitason raportointiinsa vuoden 2019 toisesta vuosineljänneksestä lähtien vastaamaan suunniteltua yhdistymistä.

⁴ Ilman liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakuluja sekä PPA-poistoja.

Vuoden 2019 tulosohjeistus vahvistettu

Tämänhetkisen markkinanäkymän perusteella odotamme, että liikevaihto kasvaa ja oikaistu liiketulos (aEBIT)* paranee merkittävästi vuoden 2018 oikaistusta liiketuloksesta (63,8 milj. euroa) pois lukien ilmeniittisulattoprojektia varten tehty varaus.

* Ilman uudelleenjärjestelyihin ja yrityskauppoihin liittyviä kuluja sekä ostohinnan allokaatiosta johtuvia poistoja.

OSAVUOSIKATSAUS TAMMI-SYYSKUU 2019

MARKKINAKEHITYS

Myönteinen markkinailmapiiri jatkui koko katsauskauden. Olemassa olevien laitosten investoinnit olivat edellisvuoden tasolla. Lisäksi saimme kaksi suurta uusien rikastamo- sekä metallinjalostuslaitosten tilausta. Palveluliiketoiminta kehittyi suotuisasti koko teknologiatarjoaman laajuudelta.

Vireillä oli eniten kupariin, kultaan ja nikkeliin liittyviä hankkeita. Rikastamolaitteiden ja palveluiden kysyntä jatkui edelleen vakaana. Metals, Energy & Water -segmentin hydrometallurgisten teknologioiden kysyntä perus- ja jalometalleissa oli vakaata. Lisäksi sulatusteknologioiden kysyntä näyttää vilkastuvan. Pelletointi- ja rikkihappoteknologioiden osalta vireillä on muutamia projekteja, joiden osalta kysyntää tukevat usein paikalliset ympäristötehokkuusvaatimukset.

Palveluliiketoiminnan pitkäaikaisten palvelusopimusten kysyntä pysyi hyvällä tasolla.

Laitospalveluiden tarjouspyyntöjä ja modernisaatioita saatiin vertailukautta enemmän.

Investointipäätöksiä viivästyttivät projektirahoituksen, ympäristöluvitusten ja poliittisen toimintaympäristön haasteet. Kilpailutilanne jatkui kireänä.

TILAUSKERTYMÄ JA TILAUSKANTA

Katsauskauden tilauskertymä kasvoi 26 % vertailukaudesta 1 203 (952) miljoonaan euroon. Kolmannen vuosineljänneksen tilauskertymä kasvoi 69 % vertailukaudesta 458 (271) miljoonaan euroon. Suurin osa kasvusta katsauskaudella tuli kahden suuren laitostilauksen ansiosta: noin 140 miljoonan euron kullantuotantolaitostilaus Saudi-Arabiaan ja noin 250 miljoonan euron Venäjälle toimitettava kuparirikastamo ja hydrometallurginen kuparintuotantolaitos.

Pääosin varaosatoimitukset ja palvelut, kuten pelletointilaitoksen modernisoinnit, kasvattivat palveluliiketoiminnan katsauskauden tilauskertymää 15 % vertailukaudesta 465 (403) miljoonaan euroon. Lähinnä varaosatilaukset ja pitkäaikaiset palvelusopimukset kasvattivat palveluliiketoiminnan tilauskertymää kolmannella vuosineljänneksellä 20 % vertailukaudesta 141 (118) miljoonaan euroon.

Tilauskertymä alueittain, %	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Q1-Q4 2018
Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	64	49	48
Amerikat	22	29	30
Aasia ja Tyynenmeren alue	14	22	22
Yhteensä	100	100	100

Julkaistut tilaukset

Projekti/sijainti (julkaisupäivä)	Kirjattu tilauskantaan	Arvo, milj. euroa	Segmentti
Kuparirikastamo ja hydrometallurginen kuparintuotantolaitos Venäjälle (7.6. & 8.8.)	Q2 & Q3	n. 250, Q2 36, Q3 loput	2/3 MP 1/3 MEW
Pinnoitettuja titaanianodeja uudelle kuparielektrolyysilaitokselle Norjaan (10.10.)	Q3	n. 10	MEW

Katsauskauden lopun tilauskanta oli 1 232 (1 007) miljoonaa euroa. Palveluiden osuus tilauskannasta oli 248 (250) miljoonaa euroa. Katsauskauden lopussa tilauskannassa oli 15 (19) yli 10 miljoonan euron arvoista projektia, jotka muodostavat yhteensä 50 (45) % tilauskannasta. Syyskuun lopun tilauskannasta noin 29 % tai noin 350 miljoonaa euroa arvioidaan toimitettavan vuonna 2019.

LIKEVAIHTO JA TALOUDELLINEN TULOS

Liikevaihto ja taloudellinen tulos milj. EUR	Q3 2019	Q3 2018	% ¹	% ²	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	% ¹	% ²	Q1-Q4 2018
Liikevaihto	322,3	320,2	1	-0	903,7	938,5	-4	-4	1 276,5
Palveluliiketoiminnan liikevaihto ³	153,1	121,2	26	26	422,1	333,4	27	27	496,6
Palveluliiketoiminnan osuus liikevaihdosta, %	47,5	37,8			46,7	35,5			38,9
Bruttokate, %	27,1	23,0			26,6	22,5			15,4
Oikaistu liiketulos (aEBIT) ^{4 6}	23,2	18,5			52,4	33,1			-46,2
Oikaistu liiketulos (aEBIT) ^{4 6} , %	7,2	5,8			5,8	3,5			-3,6
- Liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakulut	2,2	-0,8			0,4	-9,7			-13,3
- PPA-poistot	-1,7	-1,7			-5,0	-5,0			-6,6
Liiketulos	23,7	16,0			47,8	18,4			-66,1
Liiketulos, %	7,4	5,0			5,3	2,0			-5,2
Tulos ennen veroja	20,6	13,0			40,0	10,2			-75,4
Katsauskauden tulos	14,7	9,2			28,6	7,0			-67,3
Realisoituneet ja realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	-1,2	2,0			-1,4	-0,2			-1,6

¹ Muutos, %

² Muutos vertailukelpoisin valuuttakurssein, %

³ Sisältyy kahden raportointisegmentin liikevaihtoon.

⁴ Ilman liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakuluja sekä PPA-poistoja.

⁵ Sisältää liiketoiminnan uudelleenjärjestelyeriä 0,1 (-9,6) milj. euroa ja yrityshankintoihin ja -järjestelyihin liittyviä eriä 0,3 (-0,1) milj. euroa.

⁶ Oikaistu liiketulos kaudelta Q1-Q4/2018 oli 63,8 miljoonaa euroa (5,0 %) ilman ilmeniittisulattoprojektia varten tehtyä varausta.

Katsauskauden liikevaihto laski 4 % vertailukaudesta 904 (939) miljoonaan euroon. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto, 322 (320) miljoonaa euroa, pysyi vertailukauden tasolla, sillä vuoden 2018 jälkipuoliskolla saatujen tilausten taso oli alhainen.

Varaosatoimitukset, modernisoinnit, kunnossapitopalvelut ja pitkäaikaiset palvelusopimukset kasvattivat palveluliiketoiminnan liikevaihtoa 27 % katsauskaudella. Palveluliiketoiminnan liikevaihto kasvoi kolmannella vuosineljänneksellä 26 % vertailukaudesta pääosin varaosatoimitusten ja modernisaatioiden ansiosta. Palveluliiketoiminnan osuus katsauskauden liikevaihdosta oli 47 (36) % ja kolmannen vuosineljänneksen 48 (38) %.

Pääosin myynti- ja markkinointikulut sekä palveluliiketoiminnan kasvuun liittyvät korkeammat kustannukset kasvattivat katsauskauden kiinteitä kuluja vertailukaudesta 8 % (vertailukelpoisin valuuttakurssein 8 %) ja olivat 209 (193) miljoonaa euroa tai 23 (21) % liikevaihdosta. Näihin sisältyvät myynti-, markkinointi-, hallinto- ja T&K-kulut sekä kiinteät toimituskulut.

Etenkin palveluliiketoiminnan kasvu ja hyvin sujuneet projektitoimitukset paransivat katsauskauden oikaistua liiketulosta.

Katsauskauden tulos ennen veroja oli 40 (10) miljoonaa euroa. Tähän sisältyi 8 (8) miljoonaa euroa nettorahoituskuluja, jotka syntyivät koroista sekä valuuttatermiinisopimusten arvostuksista. Tulos oli 29 (7) miljoonaa euroa. Verojen nettovaikutus oli -11 (-3) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos oli 0,12 (0,00) euroa, mikä sisältää hybridilainan koron verojen jälkeen -7 (-7) miljoonaa euroa.

MINERALS PROCESSING

Minerals Processing	Q3	Q3			Q1-Q3	Q1-Q3			Q1-Q4
Milj. EUR	2019	2018	% ¹	% ²	2019	2018	% ¹	% ²	2018
Tilaukertymä	332,0	189,0	76	75	780,6	535,2	46	45	719,3
Liikevaihto	212,5	187,3	13	12	570,9	540,1	6	6	757,8
Palveluliiketoiminnan liikevaihto	100,6	84,6	19	18	284,1	234,2	21	22	344,3
Oikaistu liikeulos (aEBIT) ³	24,5	21,7			61,8	54,8			84,1
Oikaistu liikeulos (aEBIT) ³ , %	11,5	11,6			10,8	10,2			11,1
- Liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakulut	2,0	-0,2			2,1	-1,4			-3,0
- PPA-poistot	-0,7	-0,7			-2,0	-2,0			-2,7
Liikeulos	25,9	20,8			61,8	51,4			78,5
Liikeulos, %	12,2	11,1			10,8	9,5			10,4

¹ Muutos, %

² Muutos vertailukelpoisin valuuttakurssein, %

³ Ilman liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakuluja sekä PPA-poistoja.

Minerals Processing -segmentin katsauskauden tilaukertymää kasvattivat erityisesti kaksi suurta uusinvestointitilausta, kasvua vertailukaudesta 46 %. Segmentin liikevaihto kasvoi 6 % vertailukaudesta. Palveluiden liikevaihto kasvoi 21 %, laitteiden laski. Pääosin varaosatoimitukset, pitkäaikaiset palvelusopimukset ja kunnossapitopalvelut kasvattivat liikevaihtoa. Myynnin jakauma ja hyvin sujuneet projektitoimitukset paransivat sekä katsauskauden että kolmannen vuosineljänneksen kannattavuutta.

Suuri laitostilaus vaikutti merkittävimmin Minerals Processing -segmentin kolmannen vuosineljänneksen tilaukertymän 76 %:n kasvuun vertailukaudesta. Laitetoimitukset ja kasvanut palvelumyynti kasvattivat segmentin liikevaihtoa 13 % vertailukaudesta. Palveluiden liikevaihto kasvoi 19 % pääosin varaosatoimitusten myötä.

METALS, ENERGY & WATER

Metals, Energy & Water	Q3	Q3			Q1-Q3	Q1-Q3			Q1-Q4
Milj. EUR	2019	2018	% ¹	% ²	2019	2018	% ¹	% ²	2018
Tilaukertymä	125,5	82,5	52	51	422,7	417,2	1	0	532,0
Liikevaihto	109,9	132,8	-17	-18	332,8	398,4	-16	-16	518,7
Palveluliiketoiminnan liikevaihto	52,5	36,6	44	43	138,0	99,2	39	39	152,3
Oikaistu liikeulos (aEBIT) ^{3 4}	0,2	-1,8			-5,0	-17,2			-125,0
Oikaistu liikeulos (aEBIT) ^{3 4} , %	0,2	-1,3			-1,5	-4,3			-24,1
- Liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakulut	1,7	-0,1			1,7	-4,6			-6,6
- PPA-poistot	-1,0	-1,0			-3,0	-3,0			-4,0
Liikeulos	1,0	-2,9			-6,3	-24,8			-135,5
Liikeulos, %	0,9	-2,2			-1,9	-6,2			-26,1

¹ Muutos, %

² Muutos vertailukelpoisin valuuttakurssein, %

³ Ilman liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakuluja sekä PPA-poistoja.

⁴ Oikaistu liikeulos kaudelta Q1-Q4/2018 oli -15,0 miljoonaa euroa (-2,9 %) ilman ilmeniittisulattoprojektia varten tehtyä varausta.

Metals, Energy & Water -segmentin tilaukertymä kasvoi raportointikaudella 1 % vertailukaudesta. Vuoden 2018 jälkipuoliskolla tilauksia saatiin vähän, mikä laski segmentin liikevaihtoa 16 %. Palveluliiketoiminnan liikevaihtoa kasvattivat 39 % pääasiassa laitosmodernisoinnit ja palveluprojektit. Hyvin sujuneet projektitoimitukset paransivat segmentin kannattavuutta.

Metals, Energy & Water -segmentin kolmannen vuosineljänneksen tilauskertymä kasvoi 52 % vertailukaudesta. Segmentin liikevaihto laski 17 %. Lähinnä laitosmodernisoinnit kasvattivat palveluliiketoiminnan liikevaihtoa 44 %.

TASE, RAHOITUS JA KASSAVIRTA

Tase, rahoitus ja kassavirta milj. EUR	Q3 2019	Q3 2018	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Q1-Q4 2018
Liiketoiminnan nettorahavirta	28,0	43,8	58,3	88,0	70,4
Korollinen nettovelka kauden lopussa ^{1 2}	12,1	-64,0	12,1	-64,0	-38,1
Oma pääoma kauden lopussa	376,9	455,1	376,9	455,1	377,4
Nettovelkaantumisaste kauden lopussa ^{1 2} , %	3,2	-14,1	3,2	-14,1	-10,1
Omavaraisuusaste kauden lopussa ^{1 2} , %	30,6	39,3	30,6	39,3	32,9
Nettokäyttöpääoma kauden lopussa	-134,2	-65,4	-134,2	-65,4	-122,9

¹ Mikäli hybridilaina käsiteltäisiin vieraana pääomana: korollinen nettovelka olisi kauden lopussa 162,1 miljoonaa euroa, nettovelkaantumisaste 71,4 % ja omavaraisuusaste 18,4 % (30.9.2018 vastaavasti: 86,0 milj. euroa, 28,2 % ja 26,4 %, 31.12.2018 vastaavasti: 111,9 milj. euroa, 49,2 % ja 19,8 %).

² Tunnusluvut ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta vuonna 2019 esitetään konsernin tunnusluvut -osiossa.

Taseen loppusumma 30.9.2019 oli 1 469 (1 374) miljoonaa euroa.

Outotecin rahavarat olivat katsauskauden lopussa yhteensä 239 (259) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan nettorahavirta oli katsauskaudella 58 (88) miljoonaa euroa pääosin myyntisaamisten ja ostovelkojen hyvän kehityksen ansiosta. Toisella ja kolmannella vuosineljänneksellä saadut etumaksut vahvistivat kassavirtaa. Saadut ennakko- ja edistymämaksut olivat 238 (217) miljoonaa euroa. Alihankkijoille maksetut ennakko- ja edistymämaksut olivat 72 (46) miljoonaa euroa. Hybridilainasta maksettiin katsauskaudella korkoa 11 (11) miljoonaa euroa.

Korolliset nettovelat 30.9.2019 olivat 12 (-64) miljoonaa euroa (30.9.2019: -53 miljoonaa euroa ilman IFRS 16:n vaikutusta), ja nettovelkaantumisaste oli 3 (-14) %. Omavaraisuusaste oli 31 (39) %.

Katsauskaudella investoitiin 14 (16) miljoonaa euroa pääasiassa tietojärjestelmiin ja immateriaalioikeuksiin.

Katsauskauden lopussa annettujen takausten ja kaupallisten sitoumusten yhteismäärä, mihin sisältyvät konserniyhtiöiden ennakkomaksutakaukset, oli 855 (705) miljoonaa euroa.

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma katsauskauden lopussa oli 374 (452) miljoonaa euroa. Oma pääoma osaketta kohden oli 2,06 (2,49) euroa. Omaan pääomaan katsauskaudella vaikuttivat hybridilainan korko, joka oli verojen jälkeen -9 (-9) miljoonaa euroa, tytäryhtiöosuusien 100-prosenttinen hankinta -9 (0) miljoonaa euroa, 5 (-7) miljoonan euron muuntoerot sekä 29 (7) miljoonan euron nettotulos.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Outotecin tutkimus- ja teknologiankehityskustannukset katsauskaudella olivat 5 (4) % liikevaihdosta.

T&K	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Q1-Q4 2018
T&K-kustannukset, milj. EUR	45	42	57
Uudet patenttihakemukset	1	20	26
Myönnetyt kansalliset patentit	88	487	558
Patenttiperheiden lukumäärä	761	747	761
Kansalliset patentit tai patenttihakemukset	6 820	6 307	6 467

19.9.: Outotec laajensi jauhinmyllyjen valikoimaansa tuomalla markkinoille uuden myllysarjan ja polymeerilaakerijärjestelmän. MH-jauhinmyllyjen sarja tarjoaa eri käyttötarkoituksiin soveltuvia, kustannustehokkaita ja helposti käyttöönotettavia ratkaisuja ja huollettavuutta koko jauhinmyllyn elinkaaren ajaksi. MH-sarjan jauhinmyllyt ovat erityisesti nopeaa toimitusaikaa ja pieniä investointikustannuksia arvostavan asiakkaan valinta tilanteisiin, joissa ei ole tarvetta räätälöintiin.

Lisäksi Outotec lanseerasi keskikokoisille ja suurille jauhinmyllyille suunnatun uudistetun polymeeri-hydrostaattilaakerijärjestelmän, joka asennetaan vakiona kaikkiin Outotecin toimittamiin jauhinmyllyihin parantamaan käyttövarmuutta ja helpottamaan huoltoa. Asiakkaalle etuna ovat tuottavuuden kasvu ja pienentyneet ylläpitokustannukset.

HENKILÖSTÖ

Outotecillä oli katsauskauden lopussa yhteensä 4 102 (4 032) täysipäiväistä työntekijää, ja katsauskauden aikana työntekijöitä oli keskimäärin 4 051 (4 089). Määräaikaista työntekijöitä oli noin 6 (7) % yrityksen henkilöstöstä.

Henkilöstö alueittain	30.9.2019	30.9.2018 ¹	Muutos	31.12.2018 ¹
Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	2 776	2 686	90	2 677
Amerikat	723	774	-51	736
Aasia ja Tyynenmeren alue	603	572	31	573
Yhteensä	4 102	4 032	70	3 986

¹ Vuoden 2018 luvut on muunnettu FTE:ksi (täysipäiväisiksi työntekijöiksi).

Katsauskauden lopussa yhtiöllä oli asiakasprojekteissa oman henkilöstön lisäksi sopimustyöntekijöitä, joiden määrä vastasi noin 493:a (413:a) täysipäiväistä työntekijää.

Palkkojen ja muiden työntekijöille maksettujen etujen määrä katsauskaudella oli 258 (239) miljoonaa euroa.

OUTOTEC OYJ:N VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN 2019 PÄÄTÖKSIÄ

Outotecin varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 14.3.2019. Yhtiökokous vahvisti emoyhtiön ja konsernin tilinpäätöksen sekä myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilikaudelta 2018. Yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 2018 ei jaeta osinkoa.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kahdeksan (8) puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja mukaan lukien. Hallituksen jäseniksi seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka valittiin uudelleen Matti Alahuhta, Klaus Cawén, Anja Korhonen, Hanne de Mora, Patrik Nolåker ja Ian W.

Pearce. Uusina jäseninä valittiin Anu Hämäläinen ja Teija Sarajärvi. Yhtiökokous valitsi hallituksen puheenjohtajaksi Matti Alahuhan ja varapuheenjohtajaksi Ian W. Pearcen.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenten vuosipalkkiot, jotka maksetaan 60-prosenttisesti rahana ja 40-prosenttisesti yhtiön osakkeina, seuraavasti:

- Hallituksen puheenjohtaja: 72 000 euroa
- Hallituksen jäsenet: 36 000 euroa
- Varapuheenjohtaja ja tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtaja: lisäksi 12 000 euroa
- Kokouskohtainen palkkio: 600 euroa
- Korvaus hallitustyöstä aiheutuvista suorista kustannuksista

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin uudelleen tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta sekä osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Molemmat valtuutukset liittyvät enintään 18 312 149:ään (noin 10 %) yhtiön omaan osakkeeseen. Valtuutukset ovat voimassa seuraavan yhtiökokouksen loppuun. Valtuutuksia ei ole käytetty 25.10.2019 mennessä.

Hallitus valitsi tarkastus- ja riskivaliokunnan jäseniksi Anu Hämäläisen (valiokunnan puheenjohtaja), Klaus Cawénin, Anja Korhosen ja Ian W. Pearcen.

Henkilöstöasiain valiokunnan jäseninä toimivat Hanne de Mora (valiokunnan puheenjohtaja), Matti Alahuhta, Patrik Nölåker ja Teija Sarajärvi.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Outotecin osakkeet on noteerattu Nasdaq Helsingissä (OTE1V). Outotecin osakepääoma katsauskauden lopussa oli 17 186 442,52 euroa, mikä jakautui 183 121 492 osakkeeseen. Kukin osake oikeuttaa osakkeenomistajan yhteen ääneen yhtiön yhtiökokouksessa.

OUTOTEC OYJ:N OMIEN OSAKKEIDEN OMISTUS

Katsauskauden lopussa yhtiöllä oli 1 271 628 omaa osakettaan, mikä edustaa 0,69 %:a osakkeista ja äänistä.

KAUPANKÄYNTI, PÖRSSIARVO JA OSAKKEENOMISTAJAT

Osakkeet NASDAQ Helsingissä

Tammi-syyskuu 2019	Osakevaihto kpl	Arvo yhteensä euroa	Korkein euroa	Alin euroa	Keskihinta euroa ¹	Viimeisin euroa
OTE1V	273 481 296	1 012 143 873	6,10	2,90	4,28	5,38
¹ kaupankäyntimäärillä painotettu						
				30.9.2019	30.9.2018	
Pörssiarvo, miljoonaa euroa				985	1 031	
Osakkeenomistajia				28 094	22 969	
Hallintarekisteröidyt (11), %				35,7	42,7	
Kotimaiset yksityissijoittajat, %				15,8	12,6	

OSAKEPOHJAISET KANNUSTINOHJELMAT

Outotecillä on yhtiön avainhenkilöstön osakepohjainen kannustinohjelma sekä maailmanlaajuinen henkilöstön osakesäästöohjelma. Kaikki näiden ohjelmien osakeostot tehdään julkisessa kaupankäynnissä. Yksityiskohtaisemmat tiedot tämänhetkisistä sekä menneistä kannustinohjelmista ovat nähtävillä yhtiön verkkosivuilla, www.outotec.fi/hallinnointi.

MUUT MERKITTÄVÄT KATSAUSKAUDEN TIEDOTTEET JA TAPAHTUMAT

4.7.: Outotec ja Metso Minerals yhdistyvät luodakseen johtavan yhtiön, joka tarjoaa prosessiteknologiaa, laitteita ja palveluja mineraali-, metalli- ja kivenmurskausteollisuuden aloille.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Suuret investoinnit kehittyvät edelleen hitaasti, uudet investoinnit saattavat viivästyä, ja meneillään olevia projekteja saatetaan keskeyttää tai peruuttaa. Luottotappioiden ja erityisesti kehittyvien markkinoiden saatavien riski on edelleen olemassa. Toimitusketjun tilanne voi kiristyä, mikä voi johtaa viivästymisiin tai hinnannousuihin. Mahdolliset maailmantalouden epävarmuustekijät, erityisesti Kiinan talouden näkymät, saattavat vaikuttaa metallien kysyntään ja hintoihin sekä Outotecin liiketoimintaan ja taloudelliseen asemaan.

Projektien toteutuksissa saattaa olla erimielisyyksiä, joista voi koitua lisäkuluja sekä mahdollisia viivästys- ja/tai takuukorvauksia. Laajojen projektien sopimuksissa esimerkiksi toimitusten viivästymisistä tai suorituskykypuutteista johtuvat vahingonkorvausvaatimukset voivat olla merkittäviä. Outotec näkee merkittäviä riskejä erityisesti Metals, Energy & Water -segmentin muutamassa suuressa projektissa. Nämä puolestaan voisivat kaventaa liikkumavaraa Outotecin tärkeimpiin luottojärjestelyihin sisältyvissä, pääomarakenteeseen ja maksuvalmiuteen liittyvissä rahoituskovenanteissa.

Outotec teki 110 miljoonan euron varauksen Saudi-Arabiaan toimittamastaan ilmeniittisulattoprojektista mahdollisesti tuleviin kustannuksiin (pörssitiedotteet 31.5.2012, 26.10.2018, 30.10.2018 ja 8.2.2019). Varauksen perusteena oli edistymisen uunin tilanneanalyysissä. Varaus kirjattiin Outotecin vuoden 2018 viimeisen neljänneksen tulokseen. Analyysin lopputulos sekä muut asiat, kuten Outotecin sopimuksellinen asema, määrittävät lopulliset korvausveloitteet ja Outotecille aiheutuvat taloudelliset vaikutukset.

Outotecin liiketoiminnan riskit ovat suuret tietyillä markkinoilla, kuten Lähi-idässä, Venäjällä, Kongon demokraattisessa tasavallassa ja Turkissa. Kauppasotariskin sisältävä geopoliittinen tilanne, Brexit, pakotteet, turvallisuustilanne, taloudelliset olosuhteet ja sääntely-ympäristö voivat muuttua nopeasti ja viivästyttää, keskeyttää tai peruuttaa jo saatuja toimitussopimuksia tai estää toiminnan kyseisillä alueilla kokonaan. Näillä voi olla merkittävä vaikutus Outotecin taloudelliseen tulokseen sekä omaisuuserien arvostukseen.

Outotec on osallisena muutamassa vaateessa, jotka voivat johtaa välimiesmenettelyihin ja oikeudenkäynteihin. Kansainvälisten sopimusten ja lakien erilainen tulkinta voi heikentää vaateiden tai oikeudenkäyntien lopputulosten ennustettavuutta. Tiettyjen markkina-alueiden sopimusten täytäntöönpanokelpoisuus voi olla haastavaa tai vaikeasti ennakoitavaa. Lisäksi Outoteciin sovelletaan paikallisia lakeja ja säädöksiä, ja se on sitoutunut harjoittamaan liiketoimintaansa lainmukaisesti ja eettisesti sen liiketoimintaan sovellettavien lakien ja säädösten mukaisesti. Tästä

huolimatta on olemassa riski siitä, että Outotecin työntekijät, toimittajat tai muut edustajat voivat toimia epäeettisesti tai sovellettavien lakien tai säädösten vastaisesti.

Outotecin liiketoimintaan kohdistuvat merkittävimmät riskit ja riskienhallinnan periaatteet on esitetty yksityiskohtaisemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa sekä yhtiön verkkosivuilla www.outotec.fi/sijoittajille.

MARKKINANÄKYMÄT

Maailmanlaajuisen BKT:n kasvu sekä metallien uudet käyttökohteet, kuten sähköautot, vaikuttavat positiivisesti metallien pitkän aikavälin kysyntään. Lukuun ottamatta Pohjois- ja Etelä-Amerikkaa, kaikkien markkina-alueiden odotetaan kehittyvän positiivisesti tulevina vuosineljänneksinä. Kestävän kehityksen trendit ja joidenkin maiden tiukentuva paikallinen sääntely tukevat uusia investointeja ylittään tarjonnan ja kysynnän vaikutuksen, kun vanhaa tuotantokapasiteettia korvataan modernilla teknologialla. Pienempien, olemassa oleviin laitoksiin tehtyjen investointien lisäksi näköpiirissä on myös joitakin suurempia investointeja. Maailmanlaajuinen epävarmuus, paikallinen sääntely ja poliittinen tilanne sekä pienempien yritysten tiukentunut rahoitusympäristö hidastavat investointiprosesseja. Investointien ajoitus lyhyellä aikavälillä on erittäin epävarmaa.

Outotecin tehokkaat teknologiat mahdollistavat metallien saannin vaikeastikin käsiteltävistä raaka-aineista sekä rikastushiekoista. Sivukiven uudelleenprosessoinnin odotetaan vilkastuvan tulevaisuudessa jäljelle jääneiden metallien hyödyntämiseksi. Jatkuvasti kiristyvät ympäristösäädökset tiukentavat veden ja energian käyttöä sekä kaivosten ja metallurgisten laitosten luvitusta. Olemassa oleviin laitoksiin investoidaan edelleen.

Kupari-, kulta- ja nikkeli-hankkeiden odotetaan olevan aktiivisimpia. Metallien kysynnän kasvuodotukset tarjoavat Minerals Processing -segmentille mahdollisuuksia prosessien tehostamiseen, laitteiden modernisointeihin ja palveluihin. Rikastamoinvestointeja ohjaa edelleen vilkastunut kaivostoiminta, joka johtuu köyhemmistä malmioista, teollisuuden korkeammista tuotantomääristä ja nykyisten toimintojen tehostamisesta.

Metals, Energy & Water -segmentillä on liiketoimintamahdollisuuksia useilla sektoreilla. Kupari-, kulta-, nikkeli- ja sinkkihankkeiden odotetaan olevan aktiivisimpia lyhyellä aikavälillä.

Q3:N JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Finanssivalvonta hyväksyi 7.10.2019 esitteen, joka on laadittu Outotecin ja Metso Minerals -liiketoiminnan yhdistymistä varten.

Outotec allekirjoitti 7.10.2019 50 miljoonan euron valmiusluoton OP Yrityspankin kanssa ja 120 miljoonan euron määräaikaisslainan Nordea Bank Abp:n kanssa. Lisäksi Outotec ja luotonantajat allekirjoittivat muutossopimuksen, jolla valmiusluottosopimuksen uudeksi eräpäiväksi sovittiin viimeistään 31.8.2020.

Moody's Investor Services ja S&P Global Ratings myönsivät 8.10.2019 'Baa2' ja 'BBB-' luottoluokitukset tulevalle Metso Outotecille.

Outotec julkisti 10.10.2019 toimittavansa pinnoitettuja titaaniumodeja uudelle kuparielektrolyysilaitokselle Norjaan. Noin 10 miljoonan tilaus sisältyi kolmannen kvartaalin tilauskertymään.

Outotec sai 18.10.2019 tilauksen Outotec® HIGmill®-hienojauhatusteknologian ja palveluiden toimituksesta rauta-magnetiittirikastamohankkeeseen Australiaan. Noin 50 miljoonan euron tilaus on kirjattu neljännen kvartaalin tilauskertymään.

VUODEN 2019 TULOSOHJEISTUS VAHVISTETTU

Tämänhetkisen markkinanäkymän perusteella odotamme, että liikevaihto kasvaa ja oikaistu liiketulos (aEBIT)* paranee merkittävästi vuoden 2018 oikaistusta liiketuloksesta (63,8 milj. euroa) pois lukien ilmeniittisulattoprojektia varten tehty varaus.

* Ilman uudelleenjärjestelyihin ja yrityskauppoihin liittyviä kuluja sekä ostohinnan allokaatiosta johtuvia poistoja.

Espoo, 25.10.2019

Outotec Oyj

Hallitus

Segmentti-informaatio kvartaaleittain

Milj. EUR	Q3/17	Q4/17	Q1/18	Q2/18	Q3/18	Q4/18	Q1/19	Q2/19	Q3/19
Tilaukertymä									
Minerals Processing	164,6	239,6	162,5	183,8	189,0	184,1	193,6	255,0	332,0
Metals, Energy & Water	69,6	126,2	171,3	163,4	82,5	114,8	142,5	154,6	125,5
Yhteensä	234,2	365,8	333,8	347,2	271,5	298,9	336,1	409,6	457,5
Liikevaihto									
Minerals Processing	147,8	201,2	159,9	193,0	187,3	217,7	161,6	196,9	212,5
Metals, Energy & Water	126,1	139,7	127,2	138,3	132,8	120,3	93,2	129,8	109,9
Yhteensä	273,9	340,8	287,1	331,2	320,2	338,0	254,7	326,6	322,3
Oikaistu liiketulos (aEBIT) ¹									
Minerals Processing	15,1	22,2	15,6	17,5	21,7	29,4	15,9	21,3	24,5
Metals, Energy & Water	0,6	-1,9	-7,2	-8,2	-1,8	-107,9	-3,7	-1,5	0,2
Kohdistamattomat ² ja sisäiset erät	-1,4	-2,0	-1,4	-1,7	-1,4	-0,8	-1,3	-1,6	-1,6
Yhteensä	14,3	18,3	7,0	7,6	18,5	-79,3	11,0	18,2	23,2
Liiketulos									
Minerals Processing	14,3	21,1	15,0	15,7	20,8	27,1	15,3	20,7	25,9
Metals, Energy & Water	-0,6	-2,9	-8,2	-13,7	-2,9	-110,9	-4,7	-2,5	1,0
Kohdistamattomat ² ja sisäiset erät	-1,4	-2,0	-1,4	-5,0	-1,9	-0,8	-1,3	-3,4	-3,1
Yhteensä	12,3	16,2	5,4	-3,0	16,0	-84,5	9,3	14,7	23,7

¹ Ilman liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakuluja sekä PPA-poistoja.

² Kohdistamattomat erät sisältävät pääasiassa konsernin johtamis- ja hallintopalvelut.

Konsernin tunnusluvut	Q3 2019	Q3 2018	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Viim. 12 kk	Q1-Q4 2018
Tilaukertymä, milj. EUR	457,5	271,5	1 203,2	952,4	1 502,1	1 251,3
Palveluliiketoiminnan tilaukertymä, milj. EUR	141,5	118,1	464,5	403,2	593,8	532,5
Palveluliiketoiminnan osuus tilaukertymästä, %	30,9	43,5	38,6	42,3	39,5	42,6
Tilaukanta kauden lopussa, milj. EUR	1 231,9	1 007,2	1 231,9	1 007,2	1 231,9	946,6
Liikevaihto, milj. EUR	322,3	320,2	903,7	938,5	1 241,7	1 276,5
Palveluliiketoiminnan liikevaihto, milj. EUR	153,1	121,2	422,1	333,4	585,3	496,6
Palveluliiketoiminnan osuus liikevaihdosta, %	47,5	37,8	46,7	35,5	47,1	38,9
Bruttokate, %	27,1	23,0	26,6	22,5	18,2	15,4
Liiketulos, milj. EUR	23,7	16,0	47,8	18,4	-36,8	-66,1
Liiketulos, %	7,4	5,0	5,3	2,0	-3,0	-5,2
Tulos ennen veroja, milj. EUR	20,6	13,0	40,0	10,2	-45,6	-75,4
Tulos ennen veroja, % liikevaihdosta	6,4	4,1	4,4	1,1	-3,7	-5,9
Kauden tulos, % liikevaihdosta	4,6	2,9	3,2	0,7	-3,7	-5,3
Osakekohtainen tulos ¹ , EUR	0,07	0,04	0,12	0,00	-0,30	-0,42
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. EUR	28,0	43,8	58,3	88,0	40,7	70,4
Korollinen nettovelka kauden lopussa ^{2 3} , milj. EUR	12,1	-64,0	12,1	-64,0	12,1	-38,1
Nettovelkaantumisaste kauden lopussa ^{2 3} , %	3,2	-14,1	3,2	-14,1	3,2	-10,1
Omavaraisuusaste kauden lopussa ^{2 3} , %	30,6	39,3	30,6	39,3	30,6	32,9
Oma pääoma kauden lopussa, milj. EUR	376,9	455,1	376,9	455,1	376,9	377,4
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	2,06	2,49	2,06	2,49	2,06	2,06
Nettokäyttöpääoma kauden lopussa, milj. EUR	-134,2	-65,4	-134,2	-65,4	-134,2	-122,9
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. EUR	4,7	6,0	13,6	16,5	18,5	21,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit, % liikevaihdosta	1,5	1,9	1,5	1,8	1,5	1,7
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut, milj. EUR	15,2	13,7	44,7	42,2	60,0	57,4
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut, % liikevaihdosta	4,7	4,3	5,0	4,5	4,8	4,5
Sijoitetun pääoman tuotto ³ , %, viim. 12 kk	-5,3	4,2	-5,3	4,2	-5,3	-11,3
Oman pääoman tuotto, %, viim. 12 kk	-11,0	1,8	-11,0	1,8	-11,0	-15,9
Henkilöstö kauden lopussa	4 102	4 032	4 102	4 032	4 102	3 986
Ulkona oleva osakemäärä kauden lopussa, tuhatta	181 710	181 610	181 710	181 610	181 710	181 610

¹ Osakekohtaisen tuloksen laskelmassa käytetty keskimääräinen osakemäärä kaudelle Q1-Q3/2019 on 181 658 tuhatta kappaletta (Q1-Q3/2018: 181 527 tuhatta kappaletta, Q1-Q4/2018: 181 547 tuhatta kappaletta). Osakekohtainen tulos sisältää hybridilainan korkojaksotuksen vähennyksen (verojen jälkeen) 6,6 miljoonaa euroa Q1-Q3/2019 (Q1-Q3/2018: 6,6 milj. euroa, Q1-Q4/2018: 8,9 milj. euroa).

² Mikäli hybridilaina käsiteltäisiin vieraana pääomana: korollinen nettovelka olisi kauden lopussa 162,1 miljoonaa euroa, nettovelkaantumisaste 71,4 % ja omavaraisuusaste 18,4 % (30.9.2018 vastaavasti: 86,0 milj. euroa, 28,2 % ja 26,4 %, 31.12.2018 vastaavasti: 111,9 milj. euroa, 49,2 % ja 19,8 %).

³ Vuoden 2019 luvut ilman IFRS 16 -standardin käyttöönnoton vaikutusta esitetään alla olevassa taulukossa.

Avainluvut ilman IFRS 16:n käyttöönnoton vaikutusta vuonna 2019	30.9.2019 raportoitu	IFRS 16:n vaikutus	30.9. 2019 ilman IFRS 16:n vaikutusta
Korollinen nettovelka kauden lopussa, milj. EUR	12,1	-65,2	-53,1
Nettovelkaantumisaste kauden lopussa, %	3,2	-17,3	-14,1
Omavaraisuusaste kauden lopussa, %	30,6	1,7	32,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %, viim. 12 kk	-5,3	-0,5	-5,8

Oikaistun liikelukoksen ja EBITA:n täsmäytys Milj. EUR	Q3 2019	Q3 2018	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Viim. 12 kk	Q1-Q4 2018
Liiketulos	23,7	16,0	47,8	18,4	-36,8	-66,1
- Liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakulut	-2,2	0,8	-0,4	9,7	3,2	13,3
- PPA-poistot	1,7	1,7	5,0	5,0	6,7	6,6
Oikaistu liikelulos (aEBIT) ¹	23,2	18,5	52,4	33,1	-26,9	-46,2
Oikaistu liikelulos (aEBIT) ¹ , %	7,2	5,8	5,8	3,5	-2,2	-3,6
- Poistot aineettomista hyödykkeistä (muut kuin PPA)	5,1	5,2	15,4	15,7	22,0	21,0
- Arvon alentumiset aineettomista hyödykkeistä (muut kuin uudelleenjärjestelykulut) ²	-	-	-	-	-	1,3
Oikaistu EBITA ³	28,2	23,7	67,8	48,8	-4,9	-23,9
Oikaistu EBITA ³ , %	8,8	7,4	7,5	5,2	-0,4	-1,9

¹ Ilman liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakuluja sekä PPA-poistoja.

² Kaudella Q1-Q3/2019 ei ollut arvonalentumisia aineettomista hyödykkeistä. Q1-Q3/2018 aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset olivat 0,7 milj. euroa ja Q1-Q4/2018 1,9 milj. euroa, joista 0,7 milj. euroa sisältyi liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintaeriin Q1-Q3/2018 sekä Q1-Q4/2018 ylläolevassa taulukossa.

³ Ilman poistoja aineettomista hyödykkeistä sekä oikaisueriä, jotka koostuvat uudelleenjärjestelykuluista ja kapasiteetin sopeuttamiskuluista, sulautumisiin ja yrityshankintoihin liittyvistä kuluista, immateriaalioikeuksiin liittyneiden oikeudenkäyntien ratkaisuksista, toimintojen luovutusvoitoista ja -tappioista ja liikearvon arvonalentumisista.

Outotec esittää tiettyjä tunnuslukuja (vaihtoehtoisia tunnuslukuja) lisätietoina IFRS-standardien mukaisesti laadituissa konsernin laajassa tuloslaskelmassa, konsernin taseessa ja konsernin rahavirtalaskelmassa esitetyille tunnusluvuille. Outotecin näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkittävää lisätietoa sen toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista, ja analyytikot, sijoittajat ja muut tahot käyttävät niitä usein.

Vertailukelpoisuutta parantaakseen Outotec esittää oikaistun liikelukoksen. Tämä on liikelulos, josta on oikaistu olennaiset tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavat erät eri kausien välistä. Bruttokate sekä Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut esitetään IFRS:n mukaisesti laaditussa konsernin laajassa tuloslaskelmassa esitettyjä tunnuslukuja täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne lisäävät Outotecin näkemyksen mukaan ymmärrystä sen liiketoiminnan tuloksesta. Korollinen nettovelka, nettovelkaantumisaste, omavaraisuusaste, sijoitetun pääoman tuotto sekä oman pääoman tuotto esitetään täydentävinä tunnuslukuina, sillä ne ovat Outotecin näkemyksen mukaan hyödyllisiä mittareita Outotecin kyvystä saada rahoitusta ja maksaa velkojaan. Nettokäyttöpääoma ja käyttöomaisuusinvestoinnit antavat lisätietoja Outotecin liiketoiminnan rahavirtaan liittyvistä tarpeista.

Lisäksi Outotec esittää korollisen nettovelan, nettovelkaantumisasteen, omavaraisuusasteen sekä sijoitetun pääoman tuoton vuodelta 2019 ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta parantaakseen vertailukelpoisuutta, sillä Outotec ei oikaissut takautuvasti vuoden 2018 lukuja IFRS 16 -standardin käyttöönoton yhteydessä 1.1.2019.

Vuoden 2019 toisesta vuosineljänneksestä lähtien Outotec on lisännyt raportoituihin tunnuslukuihin oikaistun EBITA-arvon, joka havainnollistaa Metso Mineralsin ja Outotecin tulevaa yhdistymistä.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi tarkastella erillisinä IFRS:n mukaisista tunnusluvuista tai IFRS:n mukaisesti määriteltäviä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina. Kaikki yhtiöt eivät laske vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi Outotecin vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samannimisten tunnuslukujen kanssa.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Muutos vertailukelpoisin valuuttakurssein	=	Raportointikauden luvut muunnettu käyttäen vertailukauden valuuttakursseja	
Bruttokate, %	=	$\frac{\text{Liikevaihto} - \text{hankinnan ja valmistuksen kulut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$	
Oikaistu liiketulos (aEBITA)	=	Liiketulos ilman poistoja aineettomista hyödykkeistä sekä oikaisueriä, jotka koostuvat uudelleenjärjestely ja kapasiteetin sopeuttamiskuluista, sulautumisiin ja yrityshankintoihin liittyvistä kuluista, immateriaali-oikeuksiin liittyneiden oikeudenkäyntien ratkaisuksista, toimintojen luovutusvoitoista ja -tappioista ja liikearvon arvonalentumisista.	
Oikaistu liiketulos (aEBIT)	=	Liiketulos ilman uudelleenjärjestely-, fuusio- ja yrityshankintakuluja sekä kauppahinnan allokaatiopoistoja (PPA-poistoja) ja liikearvon arvonalentumisia	
Osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos} - \text{hybridilainan jaksotettu korko verojen jälkeen}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä kauden aikana}}$	
Laimennettu osakekohtainen tulos	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos} - \text{hybridilainan jaksotettu korko verojen jälkeen}}{\text{Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä kauden aikana}}$	
Korollinen nettovelka	=	Lainat + vuokrasopimusvelat – muut osakkeet ja osuudet – lainasaamiset – korolliset myyntisaamiset ja muut saamiset – rahavarat	
Nettovelkaantumisaste	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$	
Omavaraisuusaste	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{velat asiakassopimuksista (nettomääräiset saadut ennakot)}} \times 100$	
Osakekohtainen oma pääoma	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}} \times 100$	
Nettokäyttöpääoma	=	Myyntisaamiset ja muut saamiset (ilman jaksotettuja korkoja) + varastot + johdannaisinstrumentit (varat) – eläkevelvoitteet – varaukset – ostovelat ja muut velat (ilman jaksotettuja korkoja) – johdannaisinstrumentit (velat)	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	=	Lisäykset aineettomissa ja aineellisissa käyttöomaisuushyödykkeissä	
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	=	Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut (mukaan lukien saaduilla avustuksilla katetut kulut)	
Sijoitetun pääoman tuotto (viim. 12 kk)	=	$\frac{\text{Liiketulos} + \text{rahoitustuotot (viim. 12 kk)}}{\text{Oma pääoma yhteensä} + \text{lainat} + \text{vuokrasopimusvelat (12 kk:n keskiarvo)}} \times 100$	
Oman pääoman tuotto (viim. 12 kk)	=	$\frac{\text{Kauden tulos (viim. 12 kk)}}{\text{Oma pääoma yhteensä (12 kk:n keskiarvo)}} \times 100$	
Osakekohtainen osinko	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$	

TILINPÄÄTÖS (tilintarkastamaton)

Kaikki taulukoiden luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.
Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Konsernin laaja tuloslaskelma	Q3	Q3	Q1-Q3	Q1-Q3	Q1-Q4
Milj. EUR	2019	2018	2019	2018	2018
Liikevaihto (liite 1)	322,3	320,2	903,7	938,5	1 276,5
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-234,9	-246,5	-663,0	-727,1	-1 080,0
Bruttokate	87,4	73,7	240,8	211,4	196,5
Muut tuotot	3,9	0,1	4,7	0,5	0,8
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-31,1	-27,1	-92,5	-87,2	-115,6
Hallinnon kulut	-18,2	-18,2	-55,6	-54,1	-73,9
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-15,2	-13,7	-44,7	-42,2	-57,4
Muut kulut	-3,3	1,1	-5,4	-10,0	-16,7
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,2	0,1	0,6	0,1	0,3
Liiketulos (liite 1)	23,7	16,0	47,8	18,4	-66,1
Rahoitustuotot	1,4	1,9	4,3	4,5	6,1
Rahoituskulut	-3,4	-3,6	-9,9	-10,4	-13,2
Markkinahintoihin liittyvät voitot ja tappiot	-1,1	-1,3	-2,1	-2,4	-2,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-3,1	-3,0	-7,7	-8,2	-9,3
Tulos ennen veroja	20,6	13,0	40,0	10,2	-75,4
Tuloverot (liite 3)	-5,9	-3,8	-11,4	-3,2	8,2
Kauden tulos	14,7	9,2	28,6	7,0	-67,3
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuspohjaisten työsuhde-etuuksien vakuutusmatemaattiset voitot/ tappiot	-6,6	0,0	-15,4	0,0	0,8
Verot eristä, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi	2,1	0,0	4,6	0,0	-0,1
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Ulkomaisen yksikön tilinpäätöksen muuntamisesta johtuvat voitot ja tappiot	0,8	-0,9	5,2	-7,0	-10,7
Kauden aikana kirjatut voitot ja tappiot rahavirran suojauksista	-7,9	-0,5	-7,1	-4,0	-4,6
Käyvän arvon muutokset muista osakkeista ja osuuksista	-0,0	0,0	-0,0	-0,0	-0,1
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	1,6	-0,3	1,6	0,2	0,6
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-10,0	-1,6	-11,2	-10,8	-14,0
Kauden laaja tulos	4,7	7,6	17,3	-3,8	-81,3
Kauden voiton jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	14,8	9,2	28,7	7,0	-67,3
Määräysvallattomien omistajien osuus	-0,2	-0,0	-0,2	-0,0	-0,0
Kauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	4,9	7,6	17,5	-3,8	-81,1
Määräysvallattomien omistajien osuus	-0,2	-0,0	-0,2	0,0	-0,1
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta kauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos:					
Osakekohtainen tulos, EUR	0,07	0,04	0,12	0,00	-0,42
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	0,07	0,04	0,12	0,00	-0,42

Konsernin tase

Milj. EUR

30.9.2019

30.9.2018

31.12.2018

VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet (liite 4)	327,3	344,7	338,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (liite 5)	50,9	53,4	53,3
Käyttöoikeusomaisuus ⁶ (liite 6)	64,9	-	-
Laskennalliset verosaamiset	90,8	95,5	78,2
Osuudet osakkuusyhtiöissä	1,4	0,5	0,8
Muut osakkeet ja osuudet (liite 14)	1,6	2,2	1,6
Johdannaisinstrumentit (liite 11, 13)	0,0	3,3	2,8
Lainasaamiset	4,3	4,1	4,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2,3	2,2	2,3
Pitkäaikaiset varat yhteensä	543,5	505,9	481,5
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus ¹	221,9	221,9	208,9
Johdannaisinstrumentit (liite 11, 13)	5,0	5,1	6,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	8,8	8,6	10,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset ^{2 3} (liite 7)	443,4	373,2	417,4
Rahavarat	239,4	259,4	233,4
Lyhytaikaiset varat yhteensä	918,6	868,2	876,3
Myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään sisältyvät omaisuuserät (liite 16)	6,4	-	-
VARAT YHTEENSÄ	1 468,5	1 374,2	1 357,8

¹ Josta varastosta maksetut ennakot olivat 72,2 miljoonaa euroa 30.9.2019 (30.9.2018: 45,6 milj. euroa, 31.12.2018: 48,9 milj. euroa).

² Josta korolliset 0,0 miljoonaa euroa 30.9.2019 (30.9.2018: 0,0 milj. euroa, 31.12.2018: 0,0 milj. euroa).

³ Josta jaksotetut korot 0,1 miljoonaa euroa 30.9.2019 (30.9.2018: 0,1 milj. euroa, 31.12.2018: 0,5 milj. euroa)

Konsernin tase

Milj. EUR

30.9.2019

30.9.2018

31.12.2018

OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	17,2	17,2	17,2
Hybridilaina	150,0	150,0	150,0
Muut oman pääoman erät	41,0	63,4	60,3
Kertyneet voittovarot	165,8	221,3	146,9
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	374,0	451,9	374,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	2,8	3,2	3,0
Oma pääoma yhteensä	376,9	455,1	377,4
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	1,1	178,4	178,1
Vuokrasopimusvelat ⁶	51,2	-	-
Johdannaisinstrumentit (liite 11, 13)	0,9	0,4	0,6
Laskennalliset verovelat	7,1	37,4	7,7
Eläkevelvoitteet	71,4	56,7	55,9
Varaukset (liite 8)	50,2	-	50,2
Ostovelat ja muut velat	5,4	8,1	7,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	187,1	281,1	299,5
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	191,2	23,2	23,0
Vuokrasopimusvelat ⁶	14,0	-	-
Johdannaisinstrumentit (liite 11, 13)	15,5	7,3	8,8
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	17,6	8,3	8,4
Varaukset (liite 8)	105,4	54,9	110,9
Ostovelat ja muut velat ⁴ (liite 7)	560,1	544,2	529,8
Lyhytaikaiset velat yhteensä	903,9	637,9	680,9
Velat yhteensä	1 091,0	919,0	980,4
Myytäväenä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat (liite 16)	0,7	-	-
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	1 468,5	1 374,2	1 357,8

⁴ Josta jaksotetut korot 2,2 miljoonaa euroa 30.9.2019 (30.9.2018: 0,5 milj. euroa, 31.12.2018: 3,4 milj. euroa).

⁵ Tunnusluvut ilman IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutusta vuonna 2019 esitetään Konsernin tunnusluvut -osiossa.

⁶ Tämä erä on kirjattu IFRS 16 -standardin käyttöönoton yhteydessä.

Lyhennetty rahavirtalaskelma	Q1-Q3	Q1-Q3	Q1-Q4
Milj. EUR	2019	2018	2018
Liiketoiminnan rahavirrat			
Kauden tulos	28,6	7,0	-67,3
Oikaisut			
Poistot	38,9	28,9	38,6
Muut oikaisut	8,7	2,7	-7,7
Nettokäyttöpääoman vähennys (+) / lisäys (-)	-9,6	54,5	112,6
Saadut osingot	0,1	0,7	0,9
Saadut korot	4,6	4,3	5,1
Maksetut korot	-7,9	-6,8	-5,7
Maksetut verot	-5,0	-3,2	-6,2
Liiketoiminnan nettorahavirta	58,3	88,0	70,4
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-12,9	-16,8	-21,5
Käyttöomaisuuden myynti	0,3	1,4	0,9
Yrityshankinnat vähennettyinä hankintahetken rahavaroilla	-9,3	0,3	-0,5
Tytäryhtiöosakkeiden myynti	-	0,0	0,0
Osakkuusyhtiöosakkeiden hankinta	-	-	-0,2
Investointien nettorahavirta	-21,9	-15,1	-21,3
Rahavirta ennen rahoitusta	36,4	72,9	49,2
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksu	-0,2	-4,3	-4,4
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-48,3	-34,7	-33,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	40,0	12,7	10,0
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksu ¹	-10,5	-	-
Hybridilainasta maksettu korko	-11,1	-11,1	-11,1
Muu rahoitus, rahavarojen lisäys	-	0,3	0,4
Rahoituksen nettorahavirta	-30,1	-37,1	-38,3
Rahavarojen nettomuutos	6,3	35,8	10,8
Rahavarat kauden alussa	233,4	230,2	230,2
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	3,3	-6,7	-7,7
Rahavarat luokiteltu myytävänä oleviksi omaisuuseriksi (liite 16)	-3,6	-	-
Rahavarojen nettomuutos	6,3	35,8	10,8
Rahavarat kauden lopussa	239,4	259,4	233,4

¹ Tämä erä on syntynyt IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä.

Laskelma oman pääoman muutoksista

Milj. EUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Arvonmuutos ja muut rahastot	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Hybridilaina	Kumulatiiviset muuntoerot	Kertyneet voitto-varat			
Oma pääoma 1.1.2018	17,2	20,2	-15,0	-15,0	96,6	150,0	-16,7	226,6	463,8	3,2	466,9
IFRS 9 oikaisu ¹	-	-	-	-	-	-	-	-0,8	-0,8	-	-0,8
IFRS 2 oikaisu ¹	-	-	-	-	-	-	-	0,8	0,8	-	0,8
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	17,2	20,2	-15,0	-15,0	96,6	150,0	-16,7	226,6	463,8	3,2	466,9
Hybridilainan korko verojen jälkeen	-	-	-	-	-	-	-	-8,9	-8,9	-	-8,9
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	2,5	1,7	-	-	-3,6	0,7	-	0,7
Kauden laaja tulos	-	-	-3,8	-	-	-	-7,0	7,0	-3,8	0,0	-3,8
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2	-	0,2
Oma pääoma 30.9.2018	17,2	20,2	-18,8	-12,5	98,3	150,0	-23,8	221,3	451,9	3,2	455,1
Oma pääoma 1.1.2019	17,2	20,2	-18,4	-12,6	98,3	150,0	-27,3	146,9	374,4	3,0	377,4
IFRIC 23 oikaisu ¹	-	-	-	-	-	-	-	-0,6	-0,6	-	-0,6
Oikaistu oma pääoma 1.1.2019	17,2	20,2	-18,4	-12,6	98,3	150,0	-27,3	146,3	373,8	3,0	376,8
Hybridilainan korko verojen jälkeen	-	-	-	-	-	-	-	-8,9	-8,9	-	-8,9
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	0,6	0,4	-	-	-0,2	0,8	-	0,8
Kauden laaja tulos	-	-	-16,4	-	-	-	5,2	28,7	17,5	-0,2	17,3
Tytäryhtiöosuuksien hankinta määräysvallattomilta omistajilta	-	-	-9,2	-	-	-	-	-	-9,2	0,0	-9,2
Muut muutokset	-	-	0,2	-	-	-	-	-0,2	0,0	-	0,0
Oma pääoma 30.9.2019	17,2	20,2	-43,7	-12,0	98,7	150,0	-22,1	165,8	374,1	2,8	376,9

¹ IAS 8-laskentaperiaatteiden muutos (verojen jälkeen)

LAAJAN TULOSLASKELMAN JA TASEEN LIITETIETOJA

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Osavuositarkastuksessa on noudatettu samoja laskentaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin viimeisimmässä vuositilinpäätöksessä, lukuun ottamatta alla esitettyjä muutoksia. Tämä osavuositarkastus on tilintarkastamaton.

Seuraavat uudet standardit ja tulkinnat on otettu Outotecilla käyttöön 1.1.2019:

IFRS 16 – Vuokrasopimukset

Outotec on ottanut IFRS 16 -standardin käyttöön 1.1.2019 alkaen. Käyttöönoton yhteydessä kirjattiin 70,7 miljoonaa euroa käyttöoikeusomaisuudeksi sekä 70,7 miljoonaa euroa vuokrasopimusvelkoihin. Uuden standardin muutos tulee hiukan parantamaan Outotecin liikevoittoa, mutta vaikutus tilikauden tulokseen ei ole merkittävä. Outotec soveltaa standardin käyttöönottoon yksinkertaistettua menettelytapaa. Soveltamisen kumulatiivinen vaikutus näytetään 1.1.2019 avaavassa taseessa, eikä käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailukuja tulla oikaisemaan. Vuokrasopimukseen liittyvä omaisuuserä sekä vuokrasopimusvelka kirjattiin saman suuruksina taseeseen käyttöönoton yhteydessä 1.1.2019 (huomioiden ennakkomaksut tai jaksotetut vuokramaksut).

Vuokravastuiden ja vuokrasopimusvelkojen täsmäytys	
Milj. EUR	1.1.2019
Vuokravastuut 31.12.2018	78,5
Lyhytaikaiset vuokrasopimukset	-1,7
Arvoltaan vähäiset vuokrasopimukset	-0,5
Muut	2,8
Vuokrasopimusvelka kirjattu 1.1.2019	79,1
Diskonttaus	-8,4
Vuokrasopimusvelka 1.1.2019	70,7
Lyhytaikainen vuokrasopimusvelka	14,9
Pitkäaikainen vuokrasopimusvelka	55,9

Tausta

Uuden standardin tavoitteena on parantaa läpinäkyvyyttä vuokralleottajan sidotusta pääomasta sekä velkaantuneisuudesta. IFRS 16:n mukaan kaikki vuokrasopimukset esitetään vuokralleottajan taseessa. Vuokralleottaja kirjaa taseeseen käyttöoikeusomaisuuserän, joka perustuu sen oikeuteen käyttää kyseistä omaisuuserää, sekä vuokrasopimusvelan, joka perustuu velvollisuuteen suorittaa vuokramaksuja. Uuden standardin vaatimukset vuokranantajille säilyvät pääasiallisesti samoina kuin ennen. IFRS 16 korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat.

IFRS 16:n käyttöönotto ja muutokset kirjanpitoperiaatteissa

Outotec on analysoinut konsernin kaikki vuokrausjärjestelyt IFRS 16:n mukaisten uusien laskentasääntöjen valossa. Outotecin vuokrausjärjestelyt liittyvät pääasiallisesti toimitiloihin, varastoihin sekä autoihin.

IFRS 16 -standardin käyttöönotossa Outotec on päättänyt olla soveltamatta uusia ohjeita vuokrasopimuksiin, joiden sopimusaika päättyy 12 kuukauden kuluessa sopimuksen voimaantulosta. Nämä vuokrasopimukset käsitellään lyhytaikaisina vuokrasopimuksina ja niistä aiheutuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan. Lisäksi Outotec on päättänyt soveltaa helpotusta, joka mahdollistaa sen, että yritys saa huomioida käyttöoikeusomaisuuden määrässä varaukset, jotka on kirjattu tulokseen ennen standardin käyttöönottoa.

Outotec soveltaa helpotuksia, jotka liittyvät lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin sekä arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin. Näihin liittyviä käyttöomaisuuseriä ja vuokrasopimusvelkoja ei kirjata taseeseen vaan kulut kirjataan tasaerinä kuluiksi tuloslaskelmaan. Outotec arvioi vuosittain vuokrasopimusten mahdollisia optio ehtoja sopimusten pidentämiseksi tai lopettamiseksi. Jos näitä optioita käytetään, vuokra-aika muutetaan vastaavasti. Tällä hetkellä Outotecillä ei ole päättymättömiä vuokrasopimuksia. Jos tällainen vuokrasopimus syntyy tulevaisuudessa, Outotec arvioi vuokratuotteen sopimukselle, jota käytetään käyttöoikeusomaisuus- ja vuokrasopimusvelkalaskelmissa.

Vuokrasopimuksiin liittyvä käyttöomaisuuserä kirjataan taseeseen määrään, mikä vastaa vuokrasopimusvelkaa, maksettuja ennakkoja sekä vuokrasopimuksen suorita kuluja. Vuokrasopimusvelka vastaa vuokramaksujen nykyarvoa tilinpäätöspäivänä. Vuokramaksut diskontataan vuokrasopimuksissa määritellyllä korolla, tai jos tätä ei ole saatavilla, korkona käytetään Outotecin lisäluoton korkoa. Outotec on päättänyt käyttää riskitöntä valuuttaperusteista korkoa Outotecin lisäluoton koron perustana. Valuuttapohjaisen koron päälle lisätään Outotec-marginaali, joka perustuu Outotecin ulkoisten lainojen kuluihin. Tämän lisäksi lisäluoton korossa huomioidaan vuokravastuun pituus. IFRS 16 -standardin käyttöönotossa vuokravastuut diskontattiin lisäluoton korolla nykyarvoon 1.1.2019. Lisäluoton koron painotettu keskiarvo oli 3,4%.

Vuokrasopimuksiin liittyvien kulujen käsittely tuloslaskelmassa muuttuu IFRS 16 standardin myötä. Uuden standardin myötä tuloslaskelmaan kirjataan poistot, jotka liittyvät vuokrasopimusten omaisuuseriin, sekä korkokulut, jotka liittyvät vuokrasopimusvelkaan. Vanhan standardin mukaan tuloslaskelmaan kirjattiin vuokratulo. Uuden standardin vaikutukset konsernin kassavirtaan näkyvät operatiivisen kassavirran kasvuna ja rahoituksen kassavirran laskuna, koska vuokravastuun lyhennys kirjataan rahoituksen rahavirtaan.

Outotecilla ei ole merkittäviä sopimuksia vuokralleantajana, ja täten vaikutus tilinpäätökseen ei ole merkittävä.

IFRIC 23 – Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus

Outotec on ottanut IFRIC 23 -tulkinnan käyttöön 1.1.2019 alkaen. Outotec soveltaa tulkinnan käyttöönottoon yksinkertaistettua menettelytapaa. Outotec on analysoinut epävarmat verokäsittelyt IFRIC 23:n näkökulmasta ja kirjannut tämän analyysin perusteella tuloverovelkojen lisäyksen 0,6 miljoonaa euroa kertyneiden voittovarojen alkavaan saldoon 1.1.2019. Tuloverovelat 1.1.2019 olivat 8,4 miljoonaa euroa ennen oikaisua, ja 0,6 miljoonan euron oikaisun jälkeen tuloverovelat olivat 9,1 miljoonaa euroa.

Uutta tulkintaa sovelletaan verotettavan tulon (tappion), veropohjien, käyttämättömien verotappioiden, käyttämättömien veronhyvitysten ja verokantojen määrittämisessä, kun näiden tuloverokäsittelyyn kohdistuu IAS 12 -standardin mukaista epävarmuutta. IFRIC 23:n tulkinnan mukaan yhtiön tulee arvioida, onko todennäköistä, että veroviranomainen hyväksyy ilmoitetut

verokäsittelyt olettaen, että veroviranomainen tutkii kaikki epävarmat verokäsittelyt ja saa kaikki tarvittavat tiedot. Jokaista epävarmaa verokäsittelyä pitää tarkastella joko erikseen tai yhdessä ryhmänä, ja käsittely määritetään joko todennäköisimmän määrän perusteella tai odotusarvomenetelmää käyttäen sen mukaan, kumpi menetelmä ennustaa epävarmaksi tulevan ratkaisun paremmin.

Muutokset IAS 19 -standardiin

Outotec on ottanut IAS 19 -standardin (Työsuhde-etuudet) muutokset käyttöön 1.1.2019 alkaen. Muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen. IAS 19 -standardiin tehdyillä muutoksilla selvennetään etuuspohjaisten järjestelyn muuttamisen ja supistamisen sekä veloitteen täyttämisen kirjanpitokäsittelyä.

Seuraavat uudet standardit, muutokset ja tulkinnat on julkaistu, mutta ne eivät ole voimassa tilikaudella 2019 eikä niitä ole otettu Outotecilla käyttöön ennenaikaisesti:

Muutokset IFRS 3 ja IAS 1 -standardeihin

IFRS 3 -standardin (Liiketoimintojen yhdistäminen) muutos uudistaa liiketoiminnan määritelmän. Muutokset IAS 1 -standardiin (Tilinpäätöksen esittäminen) sekä niiden seurauksena muutokset muihin standardeihin selkeyttävät olennaisuuden määritelmää. Nämä muutokset tulevat voimaan 1.1.2020 alkaen, mutta niitä ei ole vielä hyväksytty EU:ssa eikä niillä odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Kirjanpidolliset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

IFRS edellyttää johdolta sellaisten arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat raportoitujen erien suuruuteen. Olennaisimmat kirjanpidolliset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut liittyvät asiakassopimuksiin, liikearvojen arvonalentumiseen, vaihto-omaisuuden ja myyntisaamisten arvostukseen, varauksiin, eläkevelvoitteisiin sekä laskennallisiin verosaamisiin ja velkoihin. Arvioiden perusteita on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen asianomaisten liitetietojen yhteydessä. Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Liite 1. Segmentti-informaatio

Outotecin liiketoimintaperiaate on tuottaa ratkaisuja kattamaan asiakkaiden toimintojen koko elinkaari optimoiden investointien kokonaiskustannukset. Outotec raportoi tuloksensa konsernin strategian ja sisäisen taloudellisen raportoinnin rakenteen mukaisesti. Raportoitavat toimintasegmentit ovat Minerals Processing ja Metals, Energy & Water. Outotecin hallitus arvioi konsernin taloudellista tilannetta ja kehitystä kokonaisuutena sekä kahden toimintasegmentin pohjalta.

Minerals Processing

Outotecin kaivosteollisuuden mineraalinjalostusratkaisujentarjonta ulottuu esisoveltuvuustutkimuksista kokonaiseen tuotantolaitoksiin ja niiden elinkaari palveluihin. Kokonaisvaltaisesta tarjonnasta löytyy tehokas ja tuottava ratkaisu lähes kaikenlaisten malmien rikastukseen.

Metals, Energy & Water

Outotec tarjoaa kestäviä ratkaisuja metallinjalostukseen, uusiutuvan energian tuotantoon ja teollisuusvesien käsittelyyn. Metals sisältää kattavan valikoiman ratkaisuja käytännössä kaikenlaisten malmien ja rikasteiden jalostamiseen puhtaiksi metalleiksi. Energy sisältää innovatiivisia ratkaisuja biomassan, hiilen, lietteiden, maatalouden ja teollisuuden sivutuotteiden käsittelyyn sekä öljyliuskeen jalostusratkaisuja sekä ratkaisuja kierrätetyn fosforin tuotantoon jätevesilietteen tuhasta. Water-ratkaisujen avulla poistovedet ovat ympäristösäädösten mukaisia, vesien kierrätys tehostuu sekä veden ja energian kulutus pienenee.

Liikevaihdon jakauma Milj. EUR	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Q1-Q4 2018
Minerals Processing			
Projektimyynti (valtaosa tuloutettu yli ajan)	286,8	305,9	413,5
Palveluliiketoiminta (valtaosa tuloutettu yhtenä ajankohtana)	284,1	234,2	344,3
Liikevaihto yhteensä, Minerals Processing	570,9	540,1	757,8
Metals, Energy & Water			
Projektimyynti (valtaosa tuloutettu yli ajan)	194,8	299,1	366,4
Palveluliiketoiminta (valtaosa tuloutettu yhtenä ajankohtana)	138,0	99,2	152,3
Liikevaihto yhteensä, Metals, Energy & Water	332,8	398,4	518,7
Liikevaihto yhteensä	903,7	938,5	1 276,5
josta tuloutettu yli ajan	495,2	564,3	748,1
josta tuloutettu yhtenä ajankohtana	408,5	374,2	528,4
Segmentin oikaistu liike-tulos (aEBIT) ¹ Milj. EUR	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Q1-Q4 2018
Minerals Processing	61,8	54,8	84,1
Metals, Energy & Water	-5,0	-17,2	-125,0
Kohdistamattomat ² ja sisäiset erät	-4,4	-4,5	-5,4
Oikaistu liike-tulos (aEBIT)¹ yhteensä	52,4	33,1	-46,2

¹ Ilman liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakuluja sekä PPA-poistoja, jotka eritelty liitteessä 2.

² Kohdistamattomat erät sisältävät pääasiassa konsernin johtamis- ja hallintopalvelut

Segmentin liike-tulos	Q1-Q3	Q1-Q3	Q1-Q4
Milj. EUR	2019	2018	2018
Minerals Processing	61,8	51,4	78,5
Metals, Energy & Water	-6,3	-24,8	-135,5
Kohdistamattomat ² ja sisäiset erät	-7,8	-8,2	-9,1
Liiketulos yhteensä	47,8	18,4	-66,1

² Kohdistamattomat erät sisältävät pääasiassa konsernin johtamis- ja hallintopalvelut

Oikaistun liike-tuloksen ja EBITA:n täsmäytys	Q1-Q3	Q1-Q3	Q1-Q4
	2019	2018	2018
Liiketulos, milj. EUR	47,8	18,4	-66,1
- Liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakulut (liite 2)	-0,4	9,7	13,3
- PPA-poistot (liite 2)	5,0	5,0	6,6
Oikaistu liike-tulos (aEBIT) ¹ , milj. EUR	52,4	33,1	-46,2
Oikaistu liike-tulos (aEBIT) ¹ , %	5,8	3,5	-3,6
- Poistot aineettomista hyödykkeistä (muut kuin PPA)	15,4	15,7	21,0
- Arvon alentumiset aineettomista hyödykkeistä (muut kuin uudelleenjärjestelykulut) ²	-	-	1,3
Oikaistu EBITA ³ , milj. EUR	67,8	48,8	-23,9
Oikaistu EBITA ³ , %	7,5	5,2	-1,9

¹ Ilman liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintakuluja sekä PPA-poistoja.

² Kaudella Q1-Q3/2019 ei ollut arvonalentumisia aineettomista hyödykkeistä. Q1-Q3/2018 aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset oli 0,7 milj. euroa ja Q1-Q4/2018 1,9 milj. euroa, joista 0,7 milj. euroa sisältyi liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintaeriin Q1-Q3/2018 sekä Q1-Q4/2018 yllä olevassa taulukossa.

³ Ilman poistoja aineettomista hyödykkeistä sekä oikaisueriä, jotka koostuvat uudelleenjärjestely ja kapasiteetin sopeuttamiskuluista, sulautumisiin ja yrityshankintoihin liittyvistä kuluista, immateriaalioikeuksiin liittyneiden oikeudenkäyntien ratkaisuksista, toimintojen luovutusvoitoista ja -tappioista sekä liikearvon arvonalentumisista.

Liite 2. Oikaistusta liike-tuloksesta poisjätetyt erät

Liiketoiminnan uudelleenjärjestely- ja yrityshankintaerät	Q1-Q3	Q1-Q3	Q1-Q4
Milj. EUR	2019	2018	2018
Henkilöstöön liitännäiset uudelleenjärjestelykulut	0,1	-3,5	-4,7
Pitkäaikaisten varojen alaskirjaukset	-	-0,7	-0,7
Muut liiketoiminnan uudelleenjärjestelyerät	-0,0	-5,4	-8,2
Liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin liittyvät erät, yhteensä	0,1	-9,6	-13,5
Yrityshankintoihin ja -järjestelyihin liittyvät erät	-3,5	-	0,3
Yrityshankintoihin liittyvien lisäkauppahintojen purku	3,8	-	-
Menneisiin yrityshankintoihin liittyvät arbitraatiokulut	-	-0,1	-0,0
Uudelleenjärjestely- ja yrityshankintaerät, yhteensä¹	0,4	-9,7	-13,3
Uudelleenjärjestely- ja yrityshankintaerät on kohdistettu:			
Minerals Processing -liiketoiminta-alueelle	2,1	-1,4	-3,0
Metals, Energy & Water -liiketoiminta-alueelle	1,7	-4,6	-6,6
Kohdistamattomat erät	-3,4	-3,7	-3,7
Kauppahinnan allokatiopoistoja (PPA-poistoja)	Q1-Q3	Q1-Q3	Q1-Q4
Milj. EUR	2019	2018	2018
Minerals Processing	-2,0	-2,0	-2,7
Metals, Energy & Water	-3,0	-3,0	-4,0
PPA-poistot yhteensä	-5,0	-5,0	-6,6

Liite 3. Tuloverot	Q1-Q3	Q1-Q3	Q1-Q4
Milj. EUR	2019	2018	2018
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-15,5	-7,3	-7,1
Laskennalliset verot	4,0	4,1	15,2
Tuloverot yhteensä	-11,4	-3,2	8,2

Liite 4. Aineettomat hyödykkeet	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Milj. EUR			
Hankintameno kauden alussa	524,4	525,8	525,8
Muuntoerot	4,2	-2,8	-3,2
Lisäykset	6,7	9,7	12,6
Vähennykset	-4,9	-	-0,3
Uudelleenryhmittelyt	0,3	0,1	-0,1
Kauden arvonalentumiset	-	-2,5	-10,5
Hankintameno kauden lopussa	530,7	530,3	524,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden alussa	-186,0	-166,6	-166,6
Muuntoerot	-1,7	-0,1	-0,4
Vähennykset	4,7	-	0,1
Kauden poistot	-20,4	-20,7	-27,7
Kauden arvonalentumiset	-	1,8	8,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden lopussa	-203,4	-185,6	-186,0
Tasearvo kauden lopussa	327,3	344,7	338,4

Liite 5. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Milj. EUR			
Hankintameno kauden alussa	156,8	151,2	151,2
Muuntoerot	1,7	-1,6	-1,9
Lisäykset	6,0	6,7	8,8
Vähennykset	-2,3	-1,4	-2,5
Luokittelu myytävänä olevaksi	-1,4	-	-
Uudelleenryhmittelyt	-0,3	-0,1	1,3
Kauden arvonalentumiset	-	-	-0,1
Hankintameno kauden lopussa	160,5	154,9	156,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden alussa	-103,4	-95,2	-95,2
Muuntoerot	-1,0	1,2	1,5
Vähennykset	1,8	0,9	1,8
Luokittelu myytävänä olevaksi	0,7	-	-
Uudelleenryhmittelyt	-0,0	-0,0	-0,8
Kauden poistot	-7,6	-8,3	-10,9
Kauden arvonalentumiset	0,0	-	0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden lopussa	-109,5	-101,5	-103,4
Tasearvo kauden lopussa	50,9	53,4	53,3

Liite 6. Käyttöoikeusomaisuus

Milj. EUR	30.9.2019
Hankintameno kauden alussa	70,7
Muuntoerot	0,2
Lisäykset	5,0
Vähennykset	-0,0
Luokittelu myytävänä olevaksi	-0,3
Hankintameno kauden lopussa	75,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden alussa	-
Vähennykset	-
Kauden poistot	-10,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden lopussa	-10,8
Tasearvo kauden lopussa	64,9

Liite 7. Lyhytaikaisten muiden saamisten ja velkojen erittely

Milj. EUR	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Myyntisaamiset	170,2	161,5	209,3
Asiakassopimuksiin liittyvät saamiset	207,1	160,9	148,1
Siirtosaamiset ja muut saamiset	66,1	50,8	60,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset, yhteensä	443,4	373,2	417,4
Ostovelat	125,8	113,2	124,6
Asiakassopimuksiin liittyvät velat (saadut nettoennakot)	237,9	216,9	210,8
Siirtosaamiset ja muut saamiset	196,4	214,1	194,4
Ostovelat ja muut velat, yhteensä	560,1	544,2	529,8

Liite 8. Muutokset olennaisissa varauksissa

Outotec kirjasi 31.12.2018 110,0 miljoonan euron varauksen Saudi-Arabiaan toimitetusta ilmeniittisulattoprojektista mahdollisia tulevia kustannuksia vastaan. Varauksen perusteena oli edistymisen uunin tilanneanalyysissä. Analyysin lopputulos sekä muut asiat, kuten Outotecin sopimuksellinen asema, määrittävät lopulliset korvausvelvoitteet ja Outotecille aiheutuvat taloudelliset vaikutukset. Raportointikaudella varausta käytettiin 3,3 miljoonaa euroa. Varauksesta 50,0 miljoonaa euroa on kirjattu pitkäaikaisiin velkoihin ja 56,7 miljoonaa euroa lyhytaikaisiin velkoihin.

Liite 9. Muutokset luottolimiiteissä

Outotecin komittoiduilla korollisen velan luottolimiiteillä (100 miljoonan euron vakuudeton valmiusluottojärjestely sekä 60 miljoonan euron vakuudeton valmiusluottojärjestely) oli alkuperäinen eräpäivä tammikuussa 2020, ja niistä on siten tullut lyhytaikaisia luottolimiittejä vuoden 2019 ensimmäisen raportointineljänneksen aikana. Kummastakaan luottolimiitistä ei ole suoritettu nostoja 30.9.2019 mennessä.

Liite 10. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Vakuudeksi ei ole annettu pantteja tai reaalivakuuksia.

Projekti- ja laitetoimitusten toimitusvelvoitteisiin liittyvät kaupalliset takaukset 30.9.2019 olivat 668,3 miljoonaa euroa (30.9.2018: 483,5 milj. euroa, 31.12.2018: 490,7 milj. euroa). Nämä takaukset on antanut joko rahoituslaitos tai Outotec Oyj konserniyhtiöiden puolesta.

Konsernin kaupallisiin takauksiin vät sisälly emoyhtiön tai muiden konserniyhtiöiden antamat ennakonmaksutakaukset eivätkä rahoitussopimuksiin liittyvät takaukset. Konserniyhtiöiden antamat takaukset rahoituksen vakuudeksi olivat 30.9.2019 4,8 miljoonaa euroa (30.9.2018: 5,0 milj. euroa, 31.12.2018: 4,4 milj. euroa), ja kaupallisten sitoumusten vakuudeksi annetut takaukset, ennakonmaksutakaukset mukaanlukien olivat 30.9.2019 854,6 miljoonaa euroa (30.9.2018: 704,9 milj. euroa, 31.12.2018: 688,1 milj. euroa). Demand-muotoisten takausten suuri määrä voi mahdollisesti lisätä edunsaajien tekemien maksuvaatimusten määrää, mikä saattaa vaikuttaa Outotecin maksuvalmiuteen.

Liite 11. Johdannaissopimukset

Valuutta- ja korkojohdannaiset

Milj. EUR	30.9.2019	30.9.2018	31.12.2018
Valuuttatermiinit			
Rahavirran suojaukset	-8,4	-2,3	-4,5
Muut valuuttatermiinit	-4,7	0,2	1,3
Koronvaihtosopimukset			
Rahavirran suojaukset	-	-	-
Käyvän arvon suojaukset	1,6	2,9	2,6
Johdannaisten käyvät arvot, yhteensä	-11,4	0,8	-0,6
Johdannaisten nimellisarvot, yhteensä	834,0	654,3	662,2

Note 12. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin
30.9.2019

Milj. EUR	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintameno kirjattavat	Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	-	-	1,6	1,6	1,6
Lainasaamiset	-	4,3	-	4,3	4,3
Muut pitkäaikaiset saamiset	-	2,3	-	2,3	2,3
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Johdannaisvarat					
- valuuttatermiinit	1,9	-	-	1,9	1,9
- koronvaihtosopimukset	1,6	-	-	1,6	1,6
- valuuttatermiinit suojaus- laskennassa	1,5	-	-	1,5	1,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	236,3	-	236,3	236,3
Rahavarat	-	239,4	-	239,4	239,4
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	5,0	482,3	1,6	488,9	488,9
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Johdannaisvelat					
- valuuttatermiinit suojaus- laskennassa	0,9	-	-	0,9	0,9
Muut pitkäaikaiset lainat	-	1,1	-	1,1	1,1
Muut pitkäaikaiset velat	-	5,4	-	5,4	5,4
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Joukkovelkakirjalainat	-	149,7	-	149,7	153,0
Joukkovelkakirjalainojen arvostus	-	1,6	-	1,6	-
Lainat rahoituslaitoksilta	-	24,5	-	24,5	25,0
Johdannaisvelat					
- valuuttatermiinit	6,5	-	-	6,5	6,5
- valuuttatermiinit suojaus- laskennassa	9,0	-	-	9,0	9,0
Muut lyhytaikaiset lainat	-	15,3	-	15,3	15,3
Ostovelat ja muut velat	-	267,0	-	267,0	267,0
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	16,4	464,6	-	481,0	483,1

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin
31.12.2018

Milj. EUR	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat	Käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin kirjattavat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Johdannaisvarat					
- koronvaihtosopimukset	2,6	-	-	2,6	2,6
- valuuttatermiinit suojaus- laskennassa	0,2	-	-	0,2	0,2
Osakkeet ja osuudet	-	-	1,6	1,6	1,6
Lainasaamiset	-	4,1	-	4,1	4,1
Muut pitkäaikaiset saamiset	-	2,3	-	2,3	2,3
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Johdannaisvarat					
- valuuttatermiinit	4,5	-	-	4,5	4,5
- valuuttatermiinit suojaus- laskennassa	1,4	-	-	1,4	1,4
Lainasaamiset ja muut investoinnit	-	0,0	-	0,0	0,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	269,4	-	269,4	269,4
Rahavarat	-	233,4	-	233,4	233,4
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	8,7	509,2	1,6	519,6	519,6
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Joukkovelkakirjalainat	-	149,5	-	149,5	154,4
Joukkovelkakirjalainojen arvostus	-	2,7	-	2,7	-
Lainat rahoituslaitoksilta	-	24,5	-	24,5	24,9
Johdannaisvelat					
- valuuttatermiinit	0,3	-	-	0,3	0,3
- valuuttatermiinit suojaus- laskennassa	0,3	-	-	0,3	0,3
Muut pitkäaikaiset lainat	-	1,3	-	1,3	1,3
Muut pitkäaikaiset velat	-	7,1	-	7,1	7,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta	-	4,1	-	4,1	4,7
Johdannaisvelat					
- valuuttatermiinit	2,9	-	-	2,9	2,9
- valuuttatermiinit suojaus- laskennassa	5,8	-	-	5,8	5,8
Muut lyhytaikaiset lainat	-	18,9	-	18,9	18,9
Ostovelat ja muut velat	-	266,1	-	266,1	266,1
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	9,3	474,3	-	483,6	486,7

Liite 13. Tasohierarkia

30.9.2019

Milj. EUR	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Muut osakkeet ja osuudet	0,0	-	1,6	1,6
Johdannaisvarat	-	5,0	-	5,0
Johdannaisvelat	-	16,4	-	16,4

31.12.2018

Muut osakkeet ja osuudet	0,0	-	1,6	1,6
Johdannaisvarat	-	8,7	-	8,7
Johdannaisvelat	-	9,3	-	9,3

Käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien arvostusmenetelmät tasohierarkioissa 2-3:

- Koronvaihtosopimukset (taso 2): arvioitujen tulevien kassavirtojen nykyarvo, joka perustuu saatavilla oleviin korkokäyriin
- Valuuttatermiinit (taso 2): tulevien kassavirtojen nykyarvo, joka perustuu tilinpäätöspäivän termiinkursseihin
- Osakkeet ja osuudet listaamattomissa yhtiöissä (taso 3): käypä arvo, joka perustuu muita vertailukelpoisia yhtiöitä koskevaan markkinainformaatioon

Konsernin talousjohtajalle raportoiva rahoitustoiminto suorittaa kiinteistöjä lukuun ottamatta varallisuuserien arvostuksen taloudellista raportointia varten, mukaan lukien tason 3 käyvät arvot. Muutokset tason 3 käyvissä arvoissa analysoidaan raportointijaksojen lopussa. Mahdolliset käyvän arvon muutokset taustatekijöineen raportoidaan talousjohtajalle.

Liite 14. Muut osakkeet ja osuudet (käyvän arvon hierarkia taso 3)

Milj. EUR	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Q1-Q4 2018
Tasearvo kauden alussa	1,6	2,2	2,2
Muuntoerot	0,0	-0,0	-0,0
Vähennykset	-	-	-0,5
Tasearvo kauden lopussa	1,6	2,1	1,6

Liite 15. Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyhtiöiden kanssa Milj. EUR	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2018	Q1-Q4 2018
Myynti	0,0	0,1	0,1
Muut tuotot	0,0	0,0	0,1
Ostot	1,2	2,3	3,1
Lainasaamiset	1,5	1,5	1,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,3	0,5	0,6
Lyhytaikaiset velat	0,1	0,1	0,1

Outotec omistaa 40 % Enefit Outotec Technology Oü:stä, josta yhtiöllä oli 1,5 miljoonan euron lainasaaminen 30.9.2019 (30.9.2018 ja 31.12.2018: 1,5 milj. euroa).

Liite 16. Luovutettavien erien ryhmä luokiteltu myytävänä olevaksi

Milj. EUR	30.9.2019
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,7
Käyttöoikeusomaisuus	0,3
Vaihto-omaisuus	0,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,9
Rahavarat	3,6
Myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään sisältyvät omaisuuserät, yhteensä	6,4
Pitkäaikainen vuokrasopimusvelka	0,2
Lyhytaikainen vuokrasopimusvelka	0,1
Ostovelat ja muut velat	0,4
Myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat, yhteensä	0,7

Outotec ilmoitti 10.5.2019, että se on luokitellut Etelä-Afrikassa ja Mosambikissa sijaitsevat valmistusyksikkönsä myytäviksi. Kaupan odotetaan toteutuvan kolmannen neljänneksen loppuun mennessä. Myytävänä oleva liiketoiminta on osa Metals, Energy & Water -segmenttiä.

Liite 17. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Finanssivalvonta hyväksyi 7.10.2019 esitteen, joka on laadittu Outotecin ja Metso Minerals -liiketoiminnan yhdistymistä varten.

Outotec allekirjoitti 7.10.2019 50 miljoonan euron valmiusluoton OP Yrityspankin kanssa ja 120 miljoonan euron määräaikaisslainan Nordea Bank Abp:n kanssa. Lisäksi Outotec ja luotonantajat allekirjoittivat muutossopimuksen, jolla valmiusluottosopimuksen uudeksi eräpäiväksi sovittiin viimeistään 31.8.2020.

Moody's Investor Services ja S&P Global Ratings myönsivät 8.10.2019 'Baa2' ja 'BBB-' luottoluokitukset tulevalle Metso Outotecille.

Outotec julkisti 10.10.2019 toimittavansa pinnoitettuja titaanianodeja uudelle kuparielektrolyysilaitokselle Norjaan. Noin 10 miljoonan tilaus sisältyi kolmannen kvartaalin tilauskertymään.

Outotec sai 18.10.2019 tilauksen Outotec® HIGmill®-hienojauhatusteknologian ja palveluiden toimituksesta rauta-magnetiittirikastamohankkeeseen Australiaan. Noin 50 miljoonan euron tilaus on kirjattu neljännen kvartaalin tilauskertymään.

Outotecin kehittämät urauurtavat teknologiat ja palvelut edistävät luonnonvarojen kestäväää käyttöä. 4 000 huippuosaajaamme kehittävät ratkaisuja asiakkaiden haasteisiin kaikkialla maailmassa. Monipuolisen tarjontamme ansiosta kaivos-, metalli-, energia- ja kemianteollisuuden asiakkaamme saavat laitoksistaan parhaan tuoton. Outotecin osakkeet on noteerattu Helsingin pörssissä. www.outotec.com